

'Reng-deng-deng-deng' met tweetakt Jawa 350

Een splinternieuwe auto of motorfiets is voor veel mensen geen haalbare kaart. Velen zijn aangewezen op een tweedehandsje. Het Dagblad van het Noorden-testteam – Bouwe van Norden (57) en William Pomp (37) – neemt occasions onder de loep tot 7500 euro. Vandaag een motorfiets, een sobere Jawa 350 Silver Style tweetakt uit 1993 voor 450 euro.

Moderne motorfietsen zijn hightech hebbedingen waar hele kuddes motorrijders op zonnige dagen de show mee stelen. Gadgets die in niets lijken op de sobere vervoermiddelen – zoals DKW's, Zündapps, NSU's en Jawa's – waarmee hard sappelende gezinshoofden vroeger naar hun werk knetterden en ronkten. Met de broodtrommel op de bagagedrager geklemd hobbelden ze gehuld in lange leren jassen in weer en wind over klinkerwegen. Totdat ze zichzelf droog konden verplaatsen in hun eerste tweedehands Volkswagen of Opel Kadett.

De Jawa 350 Silver Style uit 1993, die Harley-specialist Jelle Smit (46) van Motorcycleworks in Siddeburen aanbiedt voor een prijs waar je amper een nette fiets voor kunt kopen, stamt in rechte lijn af van de woon/werkmotorfietsen uit de naoorlogse jaren. Voor 450 euro krijg je een machine van een bijna uitgestorven soort. Een nuchtere tweewieler zonder modieuze frutsels en macho-accessoires. Gewoon twee ouderwetse spaakwielen, een praktische gesloten kettingkast, een royale buddyseat en een tweetakt krachtbron waar sinds de jaren zestig niets wezenlijks meer aan is veranderd.

Veel verwende motorrijders zullen hun neus er voor ophalen, maar Mobiel-tester Bouwe van Norden niet. Zijn eerste motorfiets was zo'n beroemde wijnrode Jawa 250 junior. Een tweetakt die wat erg snel ademnood kreeg. Een zwartrode Jawa Californian 350 cc met veel chroom en hip omhoog priemende uitlaten volgde deze eenpitter al snel op. De 149 kilo wegende machine met twee cilinders, 27 pk en een topsnelheid van ruim 125 kilometer per uur bleek – afgezien van een te enthousiast sproeiende oliepomp waardoor de vriendin achterop spontaan sproeten kregen – een prettige reisgezel.

"Met volle bepakking en een passagier ben ik met die Jawa op vakantie naar Frankrijk geweest. Dat ging prima. Als de motor heel erg heet werd, moest ik alleen af en toe stoppen om een setje koude bougies te monteren. Daarna had de machine weer volop pit", onthult Van Norden. Op een van de onflatteuze bijnamen van Jawa – Jezus al weer afstappen – reageert hij met een vermoeide glimlach.

Sinds de Californian blijkt er overigens weinig veranderd. Je brengt de Jawa 350 Silver Style nog steeds op gang met de schakelpook die omgeklapt wordt ingezet als kickstarter. Een krachtige trap van Van Norden is genoeg. "Reng-deng-deng-deng", klinkt het. Meteen snuif je de kenmerkende lucht van verbrande tweetaktolie op. Het 'moderne' Oilmaster-systeem (de te gulle oliepomp die velen destijds al gauw buiten bedrijf stelden) is bij de Silver Style gelukkig weggelaten. In de tank moet gewoon mengsmering.

Vergeleken met de vroegere Jawa California van de oudste Mobiel-tester is het exemplaar van Smit rijk uitgerust. Moest Van Norden het met alleen een snelheidsmeter stellen, de Silver Style heeft ook een toerenteller. Een groen gebied tussen 3000 en 4000 toeren geeft aan wanneer je zuinig rijdt. In de kleine cockpit vind je verklikkerlampjes voor groot licht, laadstroom, vrijstand en knipperlichten. De tankdop is afsluitbaar. Stevige beugels naast de buddyseat maken het makkelijk de machine op de bok te zetten. Een enkele schijfrem in het voorwiel zorgt ervoor dat je vlot stilstaat.

Hoewel de Jawa bijna twintig jaar oud is, oogt en rijdt de machine die slechts 11.000 kilometer op de teller heeft als een nieuwe. De motorfiets laat zich moeiteloos over binnenwegen sturen. Een trucje van vroeger blijkt nog steeds te werken. Schakelen met de vierbak kan dankzij een slim systeem grotendeels ook zonder handmatig te koppelen. De vering vindt de senior tester wat stug. Maar de Jawa knettert pittig voort. "Reng-deng-deng-deng", hoor je als Van Norden de showroom van Motorcycleworks weer in rijdt. En Smit zegt vertederd: "Ach, eigenlijk is het net een grote bromfiets."

'Bewondering voor Jawa'

Harley-specialist Jelle Smit (foto) van Motorcycleworks aan de Oudeweg tussen Siddeburen en Wagenborgen heeft de Jawa 350 Silver Style samen met een Trabant aangeschaft. Hij vindt het leuk zichzelf naast zijn werk aan Amerikaanse motoren af en toe te trakteren op andere techniek. De Tsjechische tweetakt – die hij weer rijklaar heeft gemaakt – heeft zijn nieuwsgierigheid inmiddels bevredigd. "Ik heb er bewondering voor gekregen. Met zo'n Jawa krijg je een hoop motor voor je geld", stelt Smit.

De motorfiets wordt zonder garantie voor 450 euro aangeboden. De grijsmetallic tweewieler ziet er keurig uit. Alleen het chroom van de velgen is niet perfect. Jawa heeft afgezien van tweetakt motorfietsen verder viertakten, kleine auto's en brommers gebouwd. De motorfietsen werden tot 1996 ook in India gefabriceerd. Jawa is tevens bekend geworden door ijsracers en andere baansportmotoren. Het merk is nog steeds populair. Onder meer De Haan in het Friese Hoornsterzwaag voert het. Meer info: www.motorcycleworks.nl.

De kans bestaat dat deze Jawa 350 Silver Style is verkocht als u dit artikel leest. Van de kwaliteit van de besproken motorfiets moeten kopers zich zelf vergewissen